

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران مرکزی
دانشکده هنر و معماری

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M-A)
گرایش : معماری

عنوان :

قانون فعالیت های اقتصادی و اجتماعی زنان در بافت تاریخی کاشان

استاد راهنما :

دکتر محمدرضا نصیرسلامی

استاد مشاور:

دکتر هما بهبهانی

پژوهشگر :

محمد رضا غلامی

۱۳۹۰ زمستان

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران مرکزی
دانشکده هنر و معماری

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M-A)
گرایش : معماری

عنوان :

قانون فعالیت های اقتصادی و اجتماعی زنان در بافت تاریخی کاشان

استاد راهنما :

دکتر محمدرضا نصیرسلامی

استاد مشاور:

دکتر هما بهبهانی

پژوهشگر :

محمد رضا غلامی

زمستان ۱۳۹۰

تقدیم به :

پدر و مادر مهربانم که همواره یار و یاور من بوده اند
... و پدر بزرگم که در لحظات پایانی تدوین این رساله رخت از دنیا بربست.

تشکر و قدردانی :

جناب آقای دکتر نصیرسلامی که افتخار من شاگردی ایشان بوده و هست و آنچه از ایشان آموختم فراتر از مطالب این رساله است

خانم دکتر بهبیه‌هانی که با صبوری بسیار راهنمایی‌های ارزنده‌ای به من ارزانی داشتند.

آقای دکتر پور زرگر که مطالب مفیدی را گوشتزد نمودند.

فهرست مطالب

فصل اول : کلیات طرح

۱	۱-۱ بیان مساله.....
۳	۱-۲ هدفهای تحقیق.....
۳	۱-۳ اهمیت موضوع تحقیق و انگیزش انتخاب آن.....
۴	۱-۴ پروژه شهر سالم.....
۵	۱-۵ سوالات و فرضیه های تحقیق.....
۵	۱-۶ تعاریف عملیات متغیرها و واژه های کلیدی.....
۶	۱-۷ روش تحقیق.....
۶	۱-۸ قلمرو تحقیق (سایت پروژه).....

فصل دوم : مطالعات نظری

۸	۲-۱ مقدمه.....
۹	۲-۲ اصول و نحوه مداخله در بافت های تاریخی.....
۹	۲-۳-۱ نظریات تاریخی در مورد بافت های تاریخی.....
۱۲	۲-۳-۲ انواع گرایش ها در مورد بافت های تاریخی.....
۱۳	۲-۳-۳ تقسیم بندی انواع مداخلات در بافت های تاریخی.....
۱۸	۲-۴-۱ انواع برخورد با ساخت یک بنای جدید در بافت های تاریخی.....

الف

۲-۲ معماری زمینه گرا.....	۲۱
۳-۲ جنسیت و فضای معماری.....	۲۵
۴-۲ پیشینه تحقیق (نمونه های موردنی).....	۲۹

فصل سوم : روش شناسایی تحقیق

مقدمه.....	۳۳
۱-۳ روش تحقیق.....	۳۳
۲-۳ ابزار جمع آوری اطلاعات.....	۳۴
۳-۳ روش تجزیه و تحلیل داده ها.....	۳۵

فصل چهارم : تجزیه و تحلیل یافته های تحقیق

۴-۱ بررسی شهر کاشان و سابقه تاریخی آن.....	۳۷
۴-۱-۱ بررسی های اقلیمی.....	۳۷
۴-۱-۲ زلزله.....	۳۹
۴-۱-۳ جمعیت.....	۴۹
۴-۱-۴ اقتصاد.....	۴۵
۴-۱-۵ نگاهی به تاریخ شهر کاشان.....	۴۷

۴-۲ چگونگی روند شکل گیری شهر کاشان در بستر تاریخ	۵۱
۴-۳ بررسی طرح های جامع و تفصیلی	۵۹
۴-۳-۱ طرح جامع کاشان	۵۹
۴-۳-۲ طرح تفصیلی کاشان	۶۳
۴-۳-۳ مقررات حفاظتی ویژه مجموعه های تاریخی	۶۶
۴-۳-۴ نیاز به طرح ویژه بافت تاریخی کاشان	۶۷
۴-۴ شناخت کالبدی بافت تاریخی کاشان (محله سلطان میراحمد)	۷۴
۴-۴-۱ بنای ارزشمند و تاریخی	۷۴
۴-۴-۲ تراکم و سطح اشغال	۸۰
۴-۴-۳ رابطه پر و خالی	۸۱
۴-۴-۴ شکل شبکه دسترسی	۸۳
۴-۴-۵ بازشوها	۸۳
۴-۴-۶ مصالح	۸۷
۴-۴-۷ روابط فضایی و گونه شناسی	۸۹

فصل پنجم : نتیجه گیری و پیشنهادات

مقدمه ۹۴

۱-۵ نتیجه گیری.....	۹۴
۲-۵ پیشنهادات.....	۹۶
۱-۲-۵ پیشنهادات حاصل تحقیق (طرح پروژه).....	۹۶
۲-۲-۵ پیشنهادات جانبی.....	۱۰۶
۳-۲-۵ پیشنهادات برای محققین بعدی.....	۱۰۶

فهرست منابع و مأخذ:

چکیده انگلیسی

فصل اول : کلیات طرح

۱-۱ بیان مسئله

بافت های تاریخی ، هسته تاریخی شهرها ، سند هویت هر شهر و بیانگر غنای فرهنگ ساکنین آن هستند که باید به درستی محافظت و در معرض دید آیندگان قرار گیرند . اما محافظت صرف و خالی کردن این بنایا از هر فعالیت و کنشی ، ضمن مغایرت با فلسفه وجودی این ساختمان ها که برای فعالیت های روزمره انسان ها ساخته شده اند ، باعث فرسودگی و عدم طراوت این قسمت از شهر و فاصله ذهنی مردم با آن می شود . تغییر کاربری مسکونی اغلب این بنایا به سایر فعالیت های دیگر باعث جدائی مردم و مهاجرت آن ها از این مناطق می شود. ضمناً اگر بافت های تاریخی هویت خود را در پی فعالیت های ناهمساز از دست دهند ، مردم به دلیل اعتقادات مذهبی - اجتماعی، اقدام به جابجایی محل سکونت خود می کنند.

آنچه در این میان اهمیت دارد دمیدن روح زندگی به این مناطق با کمک فعالیت هایی است که ضمن تزریق پویایی به این مناطق، بر ارتقای وضعیت فرهنگی و اقتصادی ساکنان نیز موثر باشد. به بیان دیگر: "بررسی موضوع باززنده سازی یا تجدید حیات محله ها و شهرهای تاریخی که روحیه پویایی خود را از دست داده اند، بی بررسی و نیز گی های همین پویایی و انعکاس آن در فلسفه مداخله در آن ها تا همان حد می تواند در خطر متنزع بودن قرار گیرد که بی فایده بودن و غیر عملی بودن طرح های ناشی از بررسی های صرفا فنی که در مرحله اجرا با مشکلات متعدد رو برو می شوند." (فلامکی، ۱۳۸۴، ۲۳)

برای شناخت روند پدیده هایی که موجب نارسایی در شهرهای تاریخی به شمار می روند باید به دو رده مساله توجه کنیم:

اول - بازشناسی زیربنای اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی شهرها به منظور دستیابی به فرمول هایی که بتواند تعادلی تازه ، سازنده و مثبت بین بخش های نابرابر شهر به وجود آورند و متعاقباً حفاظت و حراست فضاهای پر ارزش فرهنگی را تضمین کنند.

دوم - تعیین حوزه معین فعالیت های ویژه ای که معمارها و شهرسازها با همکاری سایر محققین و متخصصان برای رسیدن به هدف یاد شده باید مسئولیت انجامش را به عهده بگیرند.(همان منبع، ۲۴)

از سوی دیگر با توجه به شرایط در حال گذار جامعه ایران از سنت به مدرنیزم ، اهمیت تغییر نقش زنان و ایفای نقش های والاتری از سوی آنان مخصوصا در جوامع سنتی ، احساس می شود . اما به نظر می رسد در این مناطق فضای لازم برای آگاه سازی زنان نسبت به نقش خود در توسعه شهری پایدار وجود ندارد . رویه تک گویانه فرهنگ غالب ، نیاز به کانون های فعالیتی برای ایجاد بسترهای مناسب جهت ارتقای نقش زنان در جامعه را تشید می کند .

با توجه به یک بستر بدون فعالیت (بافت های تاریخی) و یک فعالیت بدون بستر (فعالیت های زنان) ، در این پروژه یک کاربری عمومی - اجتماعی برای فعالیت های زنان در بافت تاریخی کاشان در نظر گرفته شده است . از آنجا که کاشان از شهرهای دارای تولید صنایع دستی بوده و یکپارچگی خود را از راه اتکا به تولید و وابستگی آن به سرزمین و ارزش های اکوسيستمی آن (انسان - سرزمین - تولید) حفظ کرده است ، باززنده سازی این روابط شرط اول برای باززنده سازی بافت های تاریخی آن است .

مسئله اصلی این پروژه عبارت از این است که نگاه به آینده و توسعه انسانی و توسعه جامعه از دل بستر و هویت تاریخی همان جامعه شکل گیرد که در این نگاه نقش زنان به عنوان محور انسانی تعیین کننده به حساب می آید . ویژگی هایی که در خلق فضاهای معماری در چنین بستری در این طرح در نظر گرفته می شوند عبارتند از توجه به ویژگی های عینی موجود (مسائل اقلیمی ، مصالح متدالو) و ایجاد تحرک فضائی و عملکردی با تحلیل ساختاری گونه های معماری موجود است . با توجه به زمینه تاریخی موجود ، فضاهای معماری به گونه ای شکل می گیرد که رابطه توده و فضا در کل بافت را رعایت کند .

۱-۲ هدفهای تحقیق

- ۱-۲-۱ باززنده سازی بافت های تاریخی و رهائی آن از کارکرد صرف توریستی و احیای سایت های فرسوده در آن.
- ۱-۲-۲ ایجاد فضای شهری برای فعالیت های زنان در راستای گسترش حضور آنان و پاسخگوئی به نیازهای فرهنگی.
- ۱-۲-۳ تحلیل گونه شناسی معماری موجود در زمینه، با رویکردن انتقادی جهت خلق فضاهای مناسب با فعالیت های جدید.

۱-۳ اهمیت موضوع تحقیق و انگیزش انتخاب آن

اهمیت و ضرورت این پژوهش از سه جنبه قابل بررسی است :

- الف) ضرورت حفظ بافت های تاریخی و بناهای ارزشمند آن
- ب) ضرورت نقش پررنگ تر زنان در فعالیت های فرهنگی - اجتماعی
- ج) ضرورت توجه به فعالیت های جمعی و فضاهای شهری در داخل بافت های تاریخی شهر کاشان دارای معماری غنی و زیبائی مخصوصا در زمینه خانه های تاریخی می باشد که خوشبختانه در طی دهه های اخیر بسیاری از آن ها محافظت و مرمت شده و در مقابل دیدگان بازدیدکنندگان قرار گرفته اند و بسیاری نیز متاسفانه تخریب شده یا مورد آسیب جدی قرار گرفته اند. اما جداسازی (ایزوله کردن) این مناطق برای بازدید گردشگر نمی تواند جوابگوی پتانسیل های بالای این مناطق برای شهر باشد.

باید پرداختن به جنبه اول همزمان با توجه به جنبه سوم صورت گیرد. یعنی فضاهای تاریخی را در اختیار حیات روزمره جامعه ای با نیاز های رو به گسترش قرار دهیم . جامعه ای که زنان در آستانه ایفای نقش مهمی در آن هستند و آموزش و فعالیت های اقتصادی - اجتماعی آنان ، روزبه روز اهمیت بیشتری پیدا می کند.

با توجه به اصول توسعه پایدار ، می توان رئوس فعالیت های زنان که برای توسعه جامعه ضروری است ، در مواردی همچون اشتغال زنان و مشکلات زنان سرپرست خانوار ، آموزش مسائل بهداشتی و جنسی ، حفظ حقوق زنان ، آماده سازی برای ورود به جامعه، ایفا ن نقش اجتماعی - سیاسی ، ایفا ن نقش در اقتصاد خانواده ، آموزش های بهداشتی روانی زنان باردار مادران و کودکان و آموزش های لازم در زمینه اصلاح الگوی مصرف ، حفظ محیط زیست و بازیافت زباله و فرهنگ سازی برای کودکان.

۱-۳-۱ پروژه شهر سالم

در همین راستا ، یکی از پروژه هایی که در بافت تاریخی کاشان مورد مطالعه قرار گرفته است ، پروژه شهر سالم با همکاری W.H.O (سازمان بهداشت جهانی) است . در پروژه شهر سالم کاشان ، سعی بر این شده که علاوه بر دو رکن اساسی توصیه شده توسط W.H.O بین مشارکت مردم و همکاریهای بین بخشی ، دو استراتژی دیگر یعنی :

۱- استفاده و بهره گیری از مشارکت زنان به عنوان نیمی از پیکره جامعه و گروهی که هم بر سلامت خود به عنوان گروه آسیب پذیر و هم به سلامت کودکان و دیگر اعضای خانواده می توانند تاثیر بسزایی داشته باشند.

۲- احیای مجدد فضا و کالبد تاریخی محدوده طرح آزمایشی شهر سالم و بالطبع احیای سنت ها ، سیستم ها ، مناسبات اجتماعی و فرهنگی ، ارزش ها و باورهای ناب که سال ها روح انسان های این مرز و بوم از آن تغذیه شده است.(عطارها، ۲۶۶، ۱۳۷۴)

از دستاوردهای پروژه در ظرف این دو سال مشارکت و مداخله مردم محدوده آزمایشی (یکی از مناطق بافت تاریخی کاشان) ، به ویژه زنان در امور فرهنگی و اجتماعی بوده است . اکنون پروژه با استعانت از زنان داوطلب توانسته است کانون فرهنگی - اجتماعی زنان را در یکی از محله های محدوده آزمایش شهر سالم تاسیس نماید . پروژه با ایجاد این کانون در محل متعلق به یکی از هیات های مذهبی با امکانات خودشان و با توجه به نیازها یشان فرصت فعالیت هایی در زمینه تربیتی ،

آموزشی ، مددکاری ، فرهنگی ، ورزشی و بهداشتی را فراهم ساخته و خانواده‌ها که تاکنون از مزایای چنین فعالیت‌ها و اقداماتی در بافت تاریخی محروم بودند، به مدد دسترسی مناسب در بافت و دلگرمی آن‌ها و تامین اوقات فراغت آن‌ها و حفظ خانه‌های سنتی خود شده‌اند.(همان منبع، ۲۶۷)

۱-۴ سوالات و فرضیه‌های تحقیق

- آیا بافت‌های تاریخی سایت مناسبی برای فعالیت‌های اجتماعی مخصوصاً فعالیت‌های زنان است؟

- روش برخوردار با یک سایت تاریخی از جهت حفظ و احیا کالبد یا فعالیت‌های آن دارای چه محورهایی است؟

- برای احداث بناهای جدید در بافت‌های تاریخی تا چه میزان باید به هماهنگی با زمینه تاریخی اهمیت داد و تا چه میزان به نوآوری و خلق فضاهای نوین؟ و چگونه می‌شود بین این دو عامل تعادل برقرار کرد؟

- آیا گونه‌های معماری تاریخی کاشان جوابگوی فعالیت‌های جدید هستند یا ساختار آن‌ها می‌تواند مورد نقد قرار گیرد؟

۱-۶ تعاریف عملیاتی متغیرها و واژه‌های کلیدی

متغیرهای اصلی مساله حفاظت و حراست ، تقویت و بازنده سازی شهرها و مناطق قدیمی را می‌توانیم به دو دسته متفاوت تقسیم کنیم. آن‌ها که به فضای کالبدی تعلق دارند و آن‌ها که به فضای انسانی مربوط می‌شوند. هدف اصلی طرح‌ها را در رابطه با این متغیرها چنین می‌توان به شکل خلاصه بیان کرد : تداوم وجودی فضای کالبدی به معنای غالب یا در برگیرنده بیانگر و نمایشگر

نمادها و مفاهیم فرهنگی ویژه‌ای که سبب اصلی توجه به شهر تاریخی محسوب می‌شوند و تضمین حضور ساکنین بومی بافت‌های تاریخی در موضع خود آنان.(فلامکی، ۱۳۸۴، ۲۸)

واژه‌های کلیدی : کاشان ، بافت‌های تاریخی ، فعالیت‌های زنان ، محله سلطان میراحمد

۷-۱ روش تحقیق

روش تحقیق تحلیلی و توصیفی براساس مطالعات تاریخی و تحلیل‌های قبلی انجام شده در موارد مشابه و تحلیل گفتمان است و از این تجزیه و تحلیل ایده برخورد با موضوع طراحی تدریجیًّا شکل می‌گیرد.

۸-۱ قلمرو تحقیق

سایت این پروژه در شهر کاشان ، محله قدیمی سلطان میراحمد ، خیابان علوی ، خیابان قلعه جلالی قرار گرفته است. محله سلطان میراحمد در بخش جنوب و جنوب غربی بافت تاریخی کاشان استقرار یافته است و اطراف آن تا دوره زندیه به صورت خندق عمیقی بوده و پس از آن تا آخر دوره قاجاریه باغ‌های سبزی بود که سراسر حریم قلعه را فرا می‌گرفته است. در آن دوران این محله به منطقه اعیان نشین شهر تبدیل می‌شود. وجه تسمیه این محله به علت وجود مقبره امامزاده سلطان میراحمد است .

در این محدوده دو بنای مشهور خانه بروجردی‌ها و خانه طباطبائی‌ها و همین طور بقوعه میرسیداحمد قرار گرفته است . اما در این فاصله بناهایی هم وجود دارند که متأسفانه بصور تخرابه در آمده یا توسط مشاغل غیرقانونی یا مهاجرین ، اشغال شده است که می‌تواند محل مناسبی برای احیا و بازسازی باشد.

بنابراین قلمرو تحقیق ما شهر کاشان ، مخصوصاً بافت تاریخی آن با نگاه ویژه به محله سلطان میراحمد و محدوده اطراف قلعه جلالی است.

شکل ۱-۱ عکس هوایی از محله سلطان میراحمد (منبع : [Google Earth](#))

فصل دوم : مطالعات نظری

مقدمه

پس از انقلاب صنعتی اروپا و تحولات مرتبط با آن ، توجه به بافت های تاریخی یکی از دغدغه های اصلی معماران و شهرسازان بوده است . در قرن نوزدهم افرادی مانند ویوله لو دو (Violet le Duc) یا کامیلو سیت (Camillo Sitte) به بسط نظرات خود در مورد بافت های تاریخی پرداختند . با شروع قرن بیستم و ظهور معماری مدرن، باور کلی بر این بود که فعالیت ها و نیازهای جدید با بناهای قدیمی همخوانی ندارد و نیاز به زبان جدیدی در معماری با توجه به زیبائی شناسی و مصالح عصر جدید است . این باور با ظهور اندیشه های جدید در نیمه قرن بیستم، مورد پیش قرار گرفت و امروزه باور طراحان متاثر از پست مدرنیسم، استفاده از ساختارهای کهن برای نیازهای جدید است . طبق تعریف جدید، گذشته دیگر به معنای روزگار کهن نیست ، بلکه تداوم جریان فرهنگ و زمینه های الهام بخش رشد آن در آینده است.

در این راستا نظریه ها مختلفی درباره نحوه مداخله و نوع برقراری هماهنگی بین بناهای جدید یا قدیم مطرح گشته اند که مهمترین آن ها زمینه گرایی است . امروزه چهار چوب ها و روش های متنوعی باعث پیوند ساختارهای جدید و قدیمی می شوند

از سوی دیگر رویکردهای فلسفی پسامدرن در نقد قرائت های سنتی از جامعه و نهاد های آن، باعث توجه به گروه ها و اقلیت هایی شد که در حاشیه قرار گرفته بودند و یکی از مهمترین آن ها بحث زنان و نقد های فمینیستی (Feminist) مرتبط با آن است . این نقد ها که ریشه در فلسفه پسا ساختار گرایانه دارند ، خواهان حمله به تفوق ها و جایگاهی های کلی در نظام های مرسوم هستند و در این راه از " از آن خود ساختن " آثار مردانه به قصد باز هم بافت سازی آنان (بازنمود آثار کهن در یک زمینه جدید) استفاده می کنند.(نسبت، ۱۳۸۷، ۱۰۱)

۱-۲ اصول و نحوه مداخله در بافت های تاریخی

از آنجا که قلمرو پژوهش پیش رو در بافت تاریخی کاشان قرار دارد، در این قسمت به مطالعه مبانی نظری مداخله در بافت های تاریخی و معرفی نگرش های مختلف به این موضوع می پردازیم :

۱-۱-۱ نظریات تاریخی در مورد بافت های تاریخی

- ارتباط بناهای یادواره‌ای با محیط اطراف (نظریه کامیلو سیته Camillo Sitte

در این نظریه شهر کلیتی از اجزاست و برای نیازهای فرهنگی اعتباری ویژه وجود دارد . میدان ها و خیابان های شهر به عنوان عناصر اصلی حیات شهر است و خیابان ها و میدان ها باید در ارتباط با گذشته و به شکلی طراحی شوند که حس کنگکاوی شهروند را برانگیزند . خیابان مطلوب باید یک کل بسته را شکل دهد ؛ افزون بر این فضا باید غیر قابل پیش بینی و متنوع باشد و بدین منظور است که هرگونه وابستگی به این یا آن اصل تقارن مردود شمرده می شود. این فضا باید از چم و خم های طبیعی و جهات خورشید تبعیت کرده و خود را در معرض بادهای غالب قرار دهد.

براساس این نظریه ؛ ارزش بنای تاریخی در هماهنگی و ارتباط فضایی موجود بین بنا و محیط آن است و به همین دلیل این نظریه ایجاد شبکه خیابان های بدون ارتباط با بافت کالبدی قدیم را رد می کند. این نظریه اعتقاد دارد، جدا کردن بناهای مهم تاریخی از بناهای اطراف به جای کمک به معرفی بنا از انعکاس هویت آن خواهد کاست.(کلانتری، ۹۰، ۱۳۸۴)

- اصل مرمت دائم (نظریه جان راسکین John Ruskin

براساس این دیدگاه هنر و آثار هنری به مقدار قابل توجهی از عوامل اقتصادی و اجتماعی تاثیر می پذیرد. علت انحطاط هنر زمان ، روابط و مناسبات تولید صنعتی است . براساس این نظریه انسان زوال پذیر است و بناهای ساخت انسان نیز همانند سایر مصنوعات فنا پذیرند و نباید جلوی مرگ

تدریجی این بناها را گرفت زیرا انسان و ساخته‌وی محاکوم به مرگ هستند و حذف و اضافه کردن، هویت تاریخی بنا را سلب می‌کند. بنابراین طبق این نظریه باید کمترین دخالت و حداقل تغییر در موجودیت کالبدی بناهای تاریخی اعمال شود.

بنابراین آنچه که می‌توان از این نظریه برداشت نمود عبارت است از : بنای تاریخی یک سند تاریخی است که باید از هرگونه دخالتی در آن خودداری نمود ؛ به دنبال آن بافت تاریخی شهرها نیز باید از هرگونه دخالتی مصون باشد.(همان منبع، ۹۱)

- حذف عناصر غیر اصیل بناهای کهن (Violet le Duc نظریه لدو

این نظریه براساس پویایی ماده در ساختمان اعتقاد دارد تمامی عناصری که بعد از احداث بنا به آن اضافه شده‌اند باید حذف شوند و بنا به شکل اولیه برگردانده شود و هرگاه بناها در اثر تخریب ناشی از عوامل یا خواسته‌های انسانی بخشی از پیکره خود را از دست بدهند و حتی زمانی که در وحدت کالبدی خود نیز تکمیل نشده باشند و در اصل ساختمان بنا ناتمام باشد مرمت کننده باید بنا را تکمیل کند و آن را به صورت اولیه درآورد.

به طور کلی این نظریه به شرح زیر قابل تلخیص است :

۱ - تمام بخش‌ها یا عناصری که در زمان‌های بعد از تاریخ اصلی بنا به آن افروزده شده است باید از بدنه ساختمان حذف شود و با انجام کارهای لازم بنا با رعایت وحدت و خلوص سبک به شکل اصلی خود جلوه گرشود.

۲ - هرگاه بنا در اثر تخریب‌های ناشی از عوامل مختلف یا خواسته‌های انسانی بخشی از پیکره خود را از دست بدهد حتی زمانی که در وحدت کالبدی خود نیز تکمیل نشده باشد و در اصل ساختمان بنا ناتمام باشد مرمت کننده باید بنا را تکمیل کند و آن را به صورت اولیه درآورد.

شکل ۱-۲ دو دیدگاه متفاوت در مورد حفاظت و احیا ، جان راسکین و لدو (منبع : OMA)

۳ - در انجام هر دخالت روی موجودیت کالبدی بنا ، مرمت کننده باید خود را به جای سازنده اصلی فرض کند و با توجه به شناخت و درک او آن چه را او می توانسته در موقع مداخله در وضع بنا مورد استفاده قرار دهد به کار برد و همان شکل و اندام را به بنا بدهد که سازنده اولیه اگر می بود خلق می کرد.(همان منبع، ۹۲)

- دادن روح و حیات به بدنه تاریخی (نظریه کامیلو بیته)

این نظریه معتقد است که باید به جای مرمت کالبدی روح حیات و فعالیت را به بنای تاریخی بازگرداند و به عبارتی این نظریه می گوید بنای تاریخی باید نقش فعالی در زندگی شهری داشته باشد و باید به مجموعه های تاریخی روح و حیات بخشید و برای آن ها نقش قابل شده و در زندگی جدید دخالت داده شوند . حفظ و نگهداری وضع قدیمی بنا در زم ان اقدام به هرگونه تکمیل ساختمانی، بازنده سازی یا تغییرات ساختمانی موضعی ؛ اتخاذ تصمیم و قبول مسؤولیت از راه